

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamezne štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, esemtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-80.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštino-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZJOJAVNE VESTI.

Cesarjeva 80-letnica rojstva.

ISL 18. Ob 2-30 popoldne je bil v okrašeni veliki dvorani „kurhausa“ rodinski obred za 72 oseb, na katerem so bili vsi nadvojvode in nadvojvodinje ter inozemske knežje osebe. Pred rodbinskim obedom so cesarju čestitali semkaj došli inozemski knezi. Ko se je cesar v spremstvu nadvojvode Frana Salvatorja peljal na obed, mu je na ulici zbrano občinstvo priredilo impozantno manifestacijo. Na ulicah so se namestili župan z občinskim odborom, uradniki vsa društva in korporacije z zastavami, šolska mladina in velika množica ljudstva. Tudi drugim členom cesarske rodbine je občinstvo priredilo simpatične ovacije. Občinstvo je cesarja viharno pozdravljalo tudi na njegovem povratku.

GORICA 18. Tudi v Gorici so 80. rojstni dan cesarjev praznovali prav slovesno. Sinoči je bilo mesto razsvetljeno. Mestne ulice sta obšli mestna in voj. godba. Danes ob 8-30 je bila na malem vežbišču vojaška maša, katere se je vdeležila vsa posadka. Ob 10. uri je bila v metropolitarski cerkvi pontifikalna maša, ki jo je služil knez in nadškof dr. Sedej, in katere so se vdeležili načelniki oblastni in mnogo vernikov. Mesto je v zastavah.

Avidijenca pri cesarju.

ISL 18. Cesar je včeraj ob 11. uri predpoludne vsprejel v avidijenci poslanika pri Vatikanu grofa Szecsenyja.

Jubilejne slavnosti na Cetinju.

LONDON 18. „Daily Telegraph“ piše v uvodnem članku o predstoječem povzdignjenju Črnogorskega kraljestva in pravi: Potem, ko je bila razdejana stara srbska drž. Stef. Dušana, se je krščanstvo umaknilo v ta zadnji samotni branik. Dežela v resnici zasluži za zgodovinskega stališča povzdigo, ker so bila njena dela res kraljevska. Ime kneza Nikole pomenja veliko zgodovinsko in plemensko tradicijo in knez ni manj vreden, da postane kralj, kakor drugi vladarji na Balkanu.

CETINJE 18. Semkaj je dospel veliki vojvoda Meklenburg-Strelški.

Sestanek Aehrenthala s turškim velikim vezirjem v Marijinih varih.

CARIGRAD 18. Turški listi se bavijo s sestankom v Marijinih varih. Listi povdarjajo, da so se po tem sestanku ojačali dobri odnosi, ki so nekoliko časa sem obstojeali med Turčijo in Avstro-Ogrsko.

Ruska eskadra obišče Trst.

DUNAJ 18. „Zeit“ je prejela od svojega petrogradskega dopisnika iz Petrograda vest, da obišče ruska eskadra, ki pride te dni v Bar, koncem tega meseca eno avstrijskih luk, Trst ali Reko. Eskadra pod poveljstvom enega admiralov, obstoji iz štirih oklopnjaj.

Kolera v Spodnji Italiji.

RIM 18. Iz Tranija poročajo, da so tamkaj zopet obbolele štiri osebe na kolero in umrle. Več oseb, sumljivih, da imajo kolero, se nahaja v bolnišnicah. V Bariju so raznesli vest, da se je pripetil v mestu slučaj kolere. Vest so pa potem prekalicali. Šlo je za navadno vnetje črev. Bolnika, nekega vojaka, so v vojaški bolnišnici strogo izolirali.

„Messaggero“ pravi, da je skupno umrlo 33 oseb. List pravi tudi, da so se na raznih krajih Puglie pojavili sumljivi slučajji kolere in da je več oseb umrlo. Včeraj so se v S. Ferdinandu di Puglia pojavili trije novi slučajji, eden s smrtim izidom in pet novih slučajev v Margrita di Savoia. Dve osebi sta umrli. — Menijo, da je kolero zanesla v Puglio neka ruska družba, došla tja po morju.

Turčija.

CARIGRAD 18. „Ikdan“ poroča, da je turški odposlanec v Sofiji sporočil porti, da so bolgarski begunci iz Macedonije voljni vrniti se v Turčijo in odložiti orožje.

CARIGRAD 18. Danes zjutraj so v Stambul obesili nekega korporala, ki je bil za časa dogodkov v aprilu umoril nekega častnika.

CARIGRAD 18. „Sabah“ poroča, da je prejel poveljništvo tretjega zbora ukaz, naj ukrene stroge odredbe v svrhu, da ne bodo bolgarske čete prekoračale meje.

CARIGRAD 18. Listi poročajo, da je stavila vlada Druzom več pogojev za kapitulacijo, izlasti, da oddajo orožje, plačajo zaostale davke in stopijo v vojaško službo.

Sicer se ekspedicijski zbor poviša na 60 batalijonov.

Aretacija pretveznih anarhistov na Reki.

BELIGRAD 17. (uradno) Na Reki aretirani Rado Mihajlovič je ugleden beligradski trgovec. Potoval je v Dubrobnik po svojo rodbino, ki se nahaja tamkaj. Drugi aretiranec Petrič je uradnik kr. srbske razredne loterije. Petrič je hotel kakor tajnik beligradskega pevskega društva izposlovati na Reki pri ravnateljstvu Ungaro-Croate znižanje voznih cen iz Reke do Kotora za člene pevskega zbora, ki se udeležijo jubilejnih slavnosti na Cetinju. Ti aretaciji, ki sta napravili v tukajšnjih krogih neprijeten utis, je vsekako pripisati zmoti reške policije.

Dunaj 18. Turški finančni minister Džamid bej je dospel semkaj iz Marijinih varov.

Kiel 18. V kielskem zalivu sta v minoli noči trčili skupaj torpedovki S „32“ in S „76“. Obe torpedovki sta se potopili, ko so ju hoteli dvigniti. Posadki so rešili.

Frankobrod o. M. 18. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Friedberga, da pride grški kralj ter prestolonas. in njegova soproga prihodnje dni v Friedberg posetit carja.

K vprašanju potrjenja župana Hribarja.

Župan Ivan Hribar je priobčil v praški „Union“ daljši članek, v katerem brani nasproti demonstracijam po nemških listih svoje naziranje, svoj slovenski patriotizem, svojo delavnost v slovenskem svetu ter dokazuje, da je naravnost gorostasnost, da se ga hoče označiti kakor panslavista v političnem smislu. Jedro Hribarjevih izjavanj je to-le:

Po svojem najglobljem prepričanju je slovenski patrijot. Kakor tak se seveda zanima za vse dogodke v slovenskem svetu, kar se da tolmačiti že iz dejstva, da je večini slovenskih jezikov v besedi in govoru. Zato se je tudi brez pomislekov udeležil slovenskih posvetovanj v Petrogradu, Varšavi in Pragi, pri čemer pa še posebno naglašja, da so ta posvetovanja veljala le kulturnim in gospodarskim vprašanjem ter jim je bil namen zblizanje Slovanov na teh poljih. In ravno on je zastopal samo projekte, ki bi bili — ako oživotvorjeni — v največjo korist za Avstrijo!

Tudi ni res, da bi vse njegovo prizadevanje šlo za to, da zatre zadnji sled nemštva v Ljubljani. To je sumničenje, ki je zavrača najodločneje. Njegovo stremenje gre marveč le za to, da ob varovanju vseh zakonitih pravic Nemcev pribori jeziku večine prebivalstva v javni upravi tisto veljavo, ki mu gre po zakonu in javnem pravu. V vsem svojem poslovanju se drži stroge objektivnosti, kar mu mora priznati sleherni pošteno misleči Nemec. Tudi ni res, da je on vodil agitacijo proti nemškemu napisom. Odprava nemških uličnih napisov temelji na pravoreku upravnega sodišča. A do tega je prišlo le zato, ker v sosednjih mestih, ki imajo razmeroma veliko več slov. manjšine, nego je nemška v Ljubljani, ekzistirajo samo nemška (oziroma laška) ulična označenja in ker zastopstva teh mest jednostavno odklanjajo vsako zahtevo po dvojezičnih napisih.

Vsebinsko toliko očitane mu brzjojavke slavnostnemu odboru Puškinove slavnosti v Petrogradu leta 1898 je imela zgolj kulturno tendenco. Najbolji dokaz za to je, da je bila pozneje še štirikrat potrjena njegova izvolitev županom.

Če je že trditev, da je on goreč panslavist, gorostasnost, je pa še gorostasneje, ako se išče kavzalne zveze med novoslovenskimi posvetovanji leta 1908 v Petrogradu in izgredi v Ljubljani v septembru 1908. Kavzalna zveza je edino-le v divjaških nemških izgredih povodom skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj v istem letu, kjer so insultirali celo dame, ne da bi jih bilo orožništvo vzelo v zaščito. Ti ekscesi so izzvali nevoljo ljudstva v Ljubljani. Ta razdraženost pa se je pojavila le v razbitju nekoliko šip in niti govora ne more biti o kakih krvavih ekscesih. Saj je sodno konstatirano, da ni bil ob septemberskih dogodkih nobeden Nemec izpostavljen dejanskim napadom.

Krivično je očitanje, da ljubljanska mestna policija ni vršila svoje dolžnosti. Proti tej trditvi govori dejstvo, da je ta policija aretirala več oseb, nego vojaštvo in

orožništvo skupaj. Depozicije višega policijskega svetnika Vračkota in dež. vladnega tajnika d.ra Matthiasa pričajo, da vojaštvo ni imelo nikakega razloga za rabo orožja. Do tega tudi ne bi bilo prišlo, da so na deželni vladi poslušali njegove nasvete. Da je vojaštvo zasedlo le dohode do kazinskega posloplja, mesto da je krožilo po mestu v malih oddelkih in s tem le vekšalo razburjenje in ogorčenje, ne bi bilo prišlo do prelivanja krvi. Sicer pa so bile demonstracije v Ljubljani veliko nedolžnejše, nego jih uprizarjajo po večini nemška mesta proti slovenskim manjšinam, kakor n. pr. sedanji izgredi zoper češke izletnike na Dunaju. Vendar vojaštvo ni poseglo vmes. Take demonstracije po mestih so se in se bodo — žal — dogajale. Neslano pa je, ako se jim hoče pritiskati pečat ustaje.

Tudi vojaštvu je šla občina ljubljanska vedno na roko, o čemer pričajo razna priznanja in zahvale. Tako zahvalo vsebuje n. pr. dopis kornega poveljstva v Gradcu od dne 10. avgusta t. l., ali pa dopis FZM Potioreka od 6. decembra 1909 št. 13125, ki izreka mestnemu magistratu zahvalo na tem, da je šel tako na roko povodom častniškega streljanja.

Nemški listi mu očitajo tudi pogosta potovanja v slovenske dežele. Tako očitanje je malenkostno in priča le, v kako ozkih horizontih se giblje moč v Avstriji. On spada med tiste ljudi, ki ne potujejo le radi zabave, ampak tudi v pouk.

To ga sili, da se vsako leto podaja na večja potovanja.

Na ta način je prepotoval in proučil vso avstroogrsko monarhijo, Italijo, Nemčijo, Francijo in Švico. Kdo mu more — zaključuje župan Hribar — šteti v zlo, da se kakor Slovan zanima tudi za razmere v slovenskih deelah? In sicer tudi izven naše monarhije, tako, da je hotel spoznati tudi Kavkaz in več ruska mesta, da je absolviral več vožnjo po Volgi, prepotoval Srbijo, Bolgarsko, Črnogoro in Turčijo.

Pomen nemščine pri Slovincih.

Saj nemščina je vendar dandanes kulturni jezik, z bogato literaturo, čemu se mu vendar protivimo?

Mi se ne protivimo nemščini kakor kulturnemu jeziku, marveč protivimo se izkoriščanju tega kulturnega jezika v politične in narodno-gospodarske svrhe, ki merijo na to, da naš narod izgine polagoma v morje nositeljev tega kulturnega jezika. — Nemci se tudi pridno uče angleščine in francosčine, a Francozom so že pokazali v nemško-francoski vojni leta 1870.—1871, kako da so jim ljubi, za Angleže pa množje in izboljšujejo vedno svojo — mornarico!

No, tega ne trdim, da bi mi Slovenci kedaj tako grozili postali Nemcem, ali stvar bi se dala drugače urediti, brez pušk in topov, trebalo bi zahtevati od države, da je vsem narodom enako pravična.

Dokler pa je naša srednješolska mladina primorana zahajati v nemške zavode, učiti se tam vseh predmetov v nemščini, tako, da zaostaja v materinskem jeziku, in da mora, dovršivši visoke šole, tudi v istem jeziku prositi za kakšno državno službo, a je ne dobiva: toliko časa ne bomo uverjeni o pravičnosti države, ki pa v resnici na naši zemlji protežira v službah Nemce, ki znajo le svoj materinski jezik.

Da ima vlada lepši izgovor, uvedla je po nekaterih obmejnih krajih slovenske kurze za nemške uradnike.

Ta je tudi dobra!

Nemški uradnik, imajoč včasih celo vsto visokošolskih „semestrov“ za seboj, ki so mu napravili že sive lase na sencih, ali pa široko plešo na temenu, se začneja nienkrat bavit s slovenščino v večernih urah, ko je ves dan presedel v uradu.

Pri luči, s cigaretami v ustih, se uče pitem ti gospodje slovenščine, ki jim jo podaja navadno kak starejši napol slovenski kolega.

Take slovenščine „zmožnega“ Nemca pišljajo potem v slovenske kraje, kjer naj uaduje.

Do kakšnih posledic mora dovajati tako ngadostno jezikovno znanje šele v sodni stoki, kjer ne zadostuje, da sodnik ume samo književni jezik ljudstva, kateremu deli pavičo, ampak je potrebno, da pozna tudi nirečje in razne lokalizme, to znamo vsi iz latne izkušnje.

Kako vse drugačna mera velja za Sovence glede priučenja nemščine, to smo ž povedali na drugem mestu.

Tu smo omenili drobtinico tega, kako

nam vlada vsiljuje na vseh koncih in krajih nemščino.

Kaj naj storimo nasproti tej sili?

Na to vprašanje ni odgovor lahek. — Proti vladi nam ni možno drugače, nego kazati njej in vsemu ostalemu civiliziranemu svetu, kakšne krivice da se nam gode na začetku dvajsetega stoletja in to v državi, ki leži v sredini civilizirane Evrope in ki opira svoje zakone (med temi tudi osnovne) na krščanski princip pravičnosti in enakoveljavnosti.

Predaleč bi zašli, ako bi hoteli razpravljati, koliko smo tudi mi sami krivi, da se tako postopa z nami. S te strani pa bi se dalo še mnogo storiti za zboljšanje žalostnih razmer, ki pri vsej naši narodni zavesti in pri veliki in občudovanju vredni poštrevnosti groze, da prej ali slej pritisnejo naš narod docela ob tla, da se ne vzravna nikdar več!

„Narodni list“ proti „Slovincu“.

Zabeleživši, da je tudi „Edinost“ priznavno omenjala njegove nazore glede obstrukcije, se obrača zaderski „Nar. list“ — ki ga ureja dr. posl. Biankini — proti napadom v „Slovincu“ na dalmatinske poslance. Glasilo dr. Sušteršiča se je vrglo na nas — pravi — s frazami in žaljenji, ki so bila vsikdar zadnja slamica utopljenecv — političnih.

Mi se temu ne čudimo. „Slovenec“ je v zadnji čas pal na nižavo ljudi, ki spadajo z jednim — Nastičem v isto kolo. Zato tudi njegova žaljenja nimalo ne dosežajo naših poslancev.

Na to brani zaderski list „dalmatinski kvartet“ — kakor je „Slovenec“ nazval poslance Ivčevića, Vukovića, Biankinja in Perića —, ki da je zakrivil, da je predlog posl. Stanek glede podpore češkim manjšinskim šolam propal. Naglašja, da je bil Biankini na Dunaju in da je glasoval za Stanekov predlog. Vuković in Perić, da sta se slučajno zakasnila za pet minut in da sta kasneje glasovala za vse važne predloge Čehov in drugih Slovanov. Ivčevića pa so zadržavali važni posli v Zadru.

(Mi smo že tedaj odkrito povedali svoje mnenje in ponavljamo, da nujni interes skupne slovenske stvari zahteva, da bi vsi naši poslanci urejali vse druge svoje posle tako, da bi bili v važnih trenutkih vsikdar vsi na svojih mestih v parlamentu. Op. ur.)

Na to pa sledi v zaderskem listu občutna apostrofa: ali ne ve „Slovenec“ za one dalmatinske poslance, ki so povsem neopravičeno zamudili ono sejo? — To so ravno oni, ki se danes popolnoma strinjajo s „Slovincem“ v presojanju političnega položaja!! To sta pravaša dr. Dulibić in Prodan. Torej sta ta dva — po logiki „Slovenca“ zagrešila narodno izdajstvo! — Ali to nič ne moti „Slovenčevih“ gospodarjev, da ne bi snubili ravno teh dveh, naj zapustita svoje dalmatinske tovariše in se pridružita grupi slovenskih klerikalcev, da se nekoliko razširi in ojači pijedestal za ambicijo in osebne načrte dr. Sušteršiča.

„Narodni list“ naglašja, da je bila omenjena četorica poslancev iz Dalmacije vsikdar složna z ostalimi Slovani.

Upri da so se le jedino terorizmu dr. Sušteršiča, ko je zahteval od njih, naj glasujejo proti proračunu. — Zdelo se jim je nelogično, da bi glasovali ravno proti onemu, za kar so se toliko potezali. V proračunu je bilo tudi zelo važnih postavk za Dalmacijo.

Prosili so torej, naj se jim dovoli, da se vzdrže glasovanja.

Dr. Sušteršič pa se je temu odločno uprl in njegovi so mu — po mame-luški sledili. Zato so dalmatinski poslanci stali pred dilemom: ali naj se pokore, ali naj izstopijo! Odločili so se raje za drugo, nego da bi se stavili pod diktaturo strastnega politika.

Vsi resnejši slovenski politiki — pred vsem dr. Kramar — so obsojali to postopanje voditelja slovenskih klerikalcev, a dalmatinski poslanci so zadovolili zadoščanje s tem, da so se mogli povrniti v klub. — Tega jim dr. Sušteršič ni mogel pozabiti in zato jih „Slovenec“ sedaj grdi, videč, da morejo oni kvariti dr. ju Sušteršiču posle.

A če bi kdo mogel — nadaljuje „Narodni list“ — predbacivati dalmatinskim poslancem oportunizem nasproti vladi, ne more tega tisti dr. Sušteršič, ki je služil vsem vladam, dokler je bilo to v interesu njegove stranke. Vsa njegova politika je bila vsikdar prirojena primerno strankarskim razmeram na Slovenskem.

V nedeljo 21. avgusta 1910 velika pevska in sokolska slavnost na Opčinah!

Glavni cilj mu je bil ta, da ima v vladi zaveznika proti slovenski liberalni stranki.

Danes prinaša njegovo glasilo celo špijonske članke: tako zaslepljeno je po strankarskem fanatizmu!

Bilo je časov — pripoveduje „Narodni list“ dalje —, ko se je v parlamentu odločevalo o vprašanih največje važnosti za južne Slovence, o usodnih vprašanih, pak smo tedaj zastoj iskali velikega rodoljubja in nezlomljivega radikalizma dr. Sušteršiča in njegovih tovarišev! Dovolj je, ako omejnimo vprašanje obnovljenja avstro-ogrške nagodbe leta 1907. Južni Slovani niso smeli glasovati za ono nagodbo, ki je vtrjala dualizem, torej njihovo politično in gospodarsko sužnost.

Sušteršič in njegovi pa so glasovali — za!

Morali da so radi — belokranjske železnice. — A ko je čestiti rodoljub ljubljanski župan Ivan Hribar hotel glasovati skupno s Hrvati, so skušali tudi to izrabiti in so uprizorili po Slovenskem divjo harango proti njemu, češ, da izdaja gospodarske interese svojih volilcev.

Je-li bilo to — vslikla zaderski list — slovensko postopanje, je-li bilo rodoljubno, je-li bilo — pošteno?!! Dr. Sušteršič skuša zopet delovati se svojim terorizmom, ali ne posreči se mu!

Prof. Masaryk je imel poguma, da je prvi povedal, kar so drugi mislili, a niso hoteli nastopiti, da ne bi se jim reklo, da kvirajo slogo. Taktika, ki jo je dr. Sušteršič usiljeval slovenskemu parlamentarnemu udruženju, je doživela brodolom in je ne rešijo nikakoli žaljivi napadi na poslance, ki imajoč, da gledajo in možganov, da mislijo.

Rodoljubne fraze ne pomagajo, ko je pal zastor s ciljev, ki so narekovali to politiko. Ta taktika ni bila naperjena proti vladi, ampak proti parlamentu. Nekomu je bilo v prvi vrsti do tega, da bi bil parlament razpuščen. Zakaj? Zato, ker zahtevajo tako strankarske razmere na Slovenskem.

Pa zato naj bi vsi Slovani drveli za dr. Sušteršičem v — obstrukcijo.

Mednarodni kongres trgovinsko-obrtniškkih komor in industrijalnih družb.

— C — Prošlega meseca se je vršil v Londonu četrti mednarodni kongres trgovinsko-obrtnih komor in industrijalnih družb. Prvi tak internacionalni kongres se je vršil v Liegu (Lüttich — Belgija) ob priliki internacionalne izložbe leta 1905.

Drugi je bil v Milanu, a tretji v Pragi leta 1908. Prvi in drugi kongres, ki sta se vršila v Milanu in v Liegu, ni imel nobenega praktičnega uspeha; tretji v Pragi je bil prvi, ki je imel praktičnih rezultatov. Na tem kongresu so rešili neka važna vprašanja internacionalnega prometa.

Na letošnjem kongresu v Londonu so se pečali z internacionalno odredbo „zaščitni znak“ in so vsprejeli resolucijo o edinstvenem koledarju, da bi Velika noč katoliška in grško-ortodoksna padli na isti dan, a ne kakor je bilo dozdaj. Obenem se je referiralo o reviziji julijanskega in gregorijanskega koledarja.

Domače vesti.

† Slavec Angela. Dne 16. t. m. je umrla na potovanju Slavec Angela, učiteljica v Podgradu v Istri. Pokojnica je bila v 30. letu in je dovršila učiteljske v Gorici leta 1900.

Učiteljica je v Dolini, v Marezgah in v zadnjem času v Podgradu. Bila je marljiva in v obče priljubljena oseba. Ljubila je svoj rod ter za istega delovala v šoli in izven tiste. Bolezen, ki jej je dobila kal že prva leta svojega službovanja, je prenašala tako potrpežljivo, da bi človek gotovo ne slutil, da v par dneh postane žrtev neizbirne bele žene. Kmalu po zaključku šolskega leta zapustila je Podgrad in se podala v našo „Švico“, da se oddahne in odpočije. Odsila je in našla res pravi kotiček, v katerem se odpočije — za vedno. Bela žena, ki jo je kakor senca zasledovala po Gorenjskem, prestrigla jej je pot in ni je bilo več.

Ni-li res, Angela? Sama, oddaljena od svojcev, prebila si zadnje trenutke. Zastoj si se ozirala okoli in iskala z očmi kako drago, sorodno, ljubče bitje, ki bi mu podala roko v slovo, ki bi mu Tvoje ustne zašepečile zadnji pozdrav.

In mi? Vest, da Te ni več, zadela nas je tako kruto, tako nepričakovano, tako neumljeno, da nam je krvavelo srce. Prihiti smo, da Te še enkrat vidimo, pa mesto Tebe zazrli smo le telo, v katerem je bivala Tvoja duša. Ne, to ni Angela, jeknila so naša srca! In res, to nisi bila Ti, kajti za nas Ti nisi mrtva! Tvoje ime je sicer zbrisano iz knjige živih, a Tvoj duh ostane med živimi!

Torej:

Počivaj v miru, dete milo,
ki v hladnem grobu si doma...
Na tujem svet si zapustilo,
pustilo nam si bol srca.
V prezgodnji dobi zapustilo,
sveta nezgode si zares.
Pa morda bi nesrečno bilo,
da nisi v sreči zdaj — nebes.

Čehi v Trstu. Kljubu zgodnji uri so hiteli včeraj jutraj po peti uri naši ljudje od vseh strani proti pomolu S. Carlo, da bi pozdravljali Čeha, ki so se vrnili iz Benetk. A zdi se, kakor da bi se bila zla usoda takrat zaklela proti tržaškim Slovincem in jim onemogočila pozdraviti mile severne brate. Glasom urnika bi imel priti parnik iz Benetk v Trst ob 5:30, a ima navadno pol ure zamude. Včeraj pa je prišel parnik, kakor nalašč, že nekaj minut pred 5. uro! Tudi oni Slovenci, ki so bili prvi na potu proti pomolu S. Carlo, so že srečevali na cesti cele gruča Čehov, ki so večinoma odpotovali že včeraj naprej. No, mi se nadejamo, da so ponesli in ponesejo dragi bratje kljub temu seboj v svojo domovino najboljše spomine na Adrijano, a osobito pa uverjenje, da Trst ni tako italijansko mesto, kakor bi se to dalo sklepati po prvem zunanjem vtisu.

Cesarjev rojstni dan. — Včerajšnja cesarjeva slavnost se je vršila po programu, kakor smo ga včeraj navedli. 24 strelov iz topov pri svetilniku in budnica vojaških godb po mestu so otvorili slavnostni dan. Raz javnih poslopij, sedežev konzulov, mnogih društev in privatnih hiš so plapolale zastave. Pristanišče je nudilo običajno slavnostno lice, kjer so bile vse ladije okrašene z zastavami. Ob 9. uri je bila slovesna služba božja v baziliki sv. Jušta, ki jo je opravil kapitularni vikar in stolni prošt dr. Petronio, ob prisotnosti državnih dostojanstvenikov z namestnikom na čelu, župana z več občinskimi svetovalci, konzulov in dr. Istočasno se je vršila maša za garnizijo na večbališču vojašnice. Ob 2. uri pop. je bil slavnostni obed na parniku „Semiramis“, pri katerem je namestnik princ Hohenlohe izustil napitnico. Ob 3. uri se je vršil slavnostni obed za častniški zbor v vojašnici. Napitnice je spremljalo grmenje topov.

Italijanski listi in slavnost v Pazinu. Italijanski listi se še vedno ne morejo potolažiti radi nedeljskega sokolskega izleta v Pazinu. Lažejo, da se kar kadi in — smrdi. Pri tem si osobito „Piccolo“ in „Indipendente“ delata medsebojno konkurenco, kateri nadraja večje — oslarije: „Indipendente“ piše n. pr., da je v Pazinu, ki šteje malo več nego 1000 prebivalstva, demonstriralo nekaj stotin Italijanov proti Hrvatom, dočim se je hrvatske protidemonstracije vdeležilo v vsem le 35 oseb, med temi da so bili večinoma državni uradniki in tuji.

V odstavku nižje pa piše „Indip.“, da je po deset Hrvatov zasledovalo enega Italijana. Ali, za božjo: če je bilo več sto Italijanov, in samo 33 Hrvatov, kako je bilo potem možno, da je vsakega Italijana zasledovalo — deset Hrvatov! Uboga logika kako jo trpinčijo in stavlajo na Prokrustovo posteljo!! — Italijani so grozili, da bo tekla kri.

In res so pazinski Italijani naročili od zunaj nekaj fakinaže, ki je imela predstavljati „razburjenje“ „italijanskega“ Pazina. Kake vrste je bilo to „razburjenje“, dokaže najbolje dejstvo, da sta bila med preko dvajset aretiranimi „meščani“ samo 2 Pazinca.

Interesantno je tudi, da obrekuje „Indipendente“ državne uradnike, da so javno demonstrirali. To se ne pravi denuncirati, — kaj?!!

Par besedi o — iredentizmu. Prejeli smo:

Takoj na začetku moramo pibiti, da v naslednjem ne mislimo razpravljati o iredentizmu naših dobrih sosedov, pač pa o iredentizmu, ki so ga baje te dni razkrili na Slovenskem!

Pred leti je bil navstal vrišč proti vsem tedaj obstoječim narodnim društvom, ki niso bila na izrecno katoliški podlagi. Osobito pa se je napadalo in sumničilo sokolska društva. Vsled tedanje gonje med brati je bila tudi tedanja vlada začela zasledovati zarotnike — rusofile; toda provzročitelji omenjene bratomorne gonje niso imeli vspehov od vsega svojega truda.

Kakor poznavalci tedanjih ljudi in razmer lahko povemo mirno vestjo, v čem da je obstojal oni grozni in državni nevarni rusofilizem v Trstu. V kavarni, ki je nošla ime „Caffe Tedesco“, se je shajala družba petorice, ki je med dominanjem uganjala grozni iredentizem.

Pokojni Č. je celo s svinčnikom na mizo črtal, od katere strani da pride Rusija v Trst! In to je bilo vse — vse, kar se je zgodilo od strani nevarnih tržaških rusofilov. Mi (da-si mladi) smo se smeli najvinnim načrtom, a prigovarjati nismo sneli — ker je bil „general“ rusofilov mož, ki ni dopuščal nikake kritike in še manje trjel, da bi se kedo šalil z njega „resnimi“ načrti.

Konec vsemu je bil ta, da je nekdo, ki je bil patentiran avstrijski stebel sedel dva meseca radi — zelo nevarnega rusofilizma! Toda mož, ki je prej ves gorel za Avstrijo, je po prejeti „nagradi“ postal indiferenten in žnjim je tudi marsikdo drugi odložil, lar je prej nosil v srcu. O vsi ti zadevi bi edanji voditelj c. kr. redarstvenega urada v Trstu vedel povedati marsikatero podrobnost. Danes se v Trstu (vsaj mi meni, tako), ne zasleduje več slovenskega iredentizma, ker bi bilo tudi neumno, ako bi iskli,

— česar ni! Mesto v Trstu so začeli slepo-mišiti po Ljubljani!

Razlika je le ta, da v Ljubljani strašijo z — srbofilizmom! Naše skromno mnenje je, da bi morali take otročarije prepuščati otrokom. Za zrele može ni to! Saj smo vendar vsi — kar nas je resnih — prepričani, da nimamo ničesar iskati izven mej te države in gotovo tudi nikdo ne misli na kaj takega. Ako pa ljubimo svoje krvno in jezikovno sorodne brate, ki žive izven mej Avstrije — nismo radi tega še iredentisti — rusofili — serbofili itd.!!

Casnikarstvu je v dolžnost, da vzgaja ljudstvo, je navaja na prava pota. Neumestno je pa klicati volka, ko se je prepričano, da ga ni!

Cas, ko smo Slovenci vpili „fana gor“, je res minil, a temu niso krivi ne rusi — in ne srbofili. Krivi so oni faktorji, ki so z batinami nagradili prevzročje — patrijote! Mi smo danes Slovenci — Slovani. Ostajamo avstrijski državljani — ali sluge nočemo biti več nikomur! Ako bi pa kedo res želel povzdigniti patrijotična čustva med Slovenci, bo imel zelo lahek posel. Dajo naj nam, kar nam gre in kar drugi narodi v tej državi že zdavnaj imajo, pa bo naš narod hvaležen in bo tudi znal kazati svojo hvaležnost.

K slavnosti na Opčinah. — Poleg „Zvonove“ 20-letnice praznoval bo tudi openski „Sokol“ dne 21. avgusta svojo prvo obletnico.

Kaj pomenjajo sokolske vrste pri Slovincih — posebej še v okolici, — koliko ponosa in narodne samozvesti vzbujajo v ljudstvu se svojo izgledno disciplino; koliko značajev utrja sokolska ideja — o tem ni treba nadaljnjih besed.

Dovolim si samo to-le:

Sokol čili,
Sokol mili,
ki goriš za rod zvesto;

Tvoje vrste,
sveže, čvrste,
ljubav naj užigajo:
pri mladini
in „starini“
za domovje miljeno.

Ti k svobodi,
slogi vodi,
ki potrebna je takò! —
V to: Na zdar! ti kličemo.

In na veselo svidenje dne 21. avgusta! Že v naprej Ti pa pošilja bratsko-sokolski „Na zdar!“ — Tvoj prijatelj Sokol „sivi“.

Zaupni shod narodno-radikalnega dijaštva 6., 7. in 8. septembra v Ljubljani. Mesni dom. V kratki dobi svojega obstoja si je pridobil narodni radikalizem med slovenskimi akademiki, v splošni slovenski javnosti sigurna tla in velik vpliv.

Program, ki je bil postavljen na 1. shodu 1905. v Trstu, naj se na shodu 6., 7. in 8. septembra v Ljubljani poglobi in razširi. Dnevni red izpolnjujejo sledeče programatične točke: 1. Versko vprašanje, 2. Narodnostno vprašanje, 3. Gospodarsko vprašanje slov. naroda, 4. Njegovo socijalno vprašanje, 5. Naše stališče napram politiki in političnim strankam, 6. Organizacija. — 5. sept. ob 8. uri jutraj so sklicani k seji programatični odseki.

Pozivljamo vse narodno-radikalno dijaštvo, narodno-radikalne starešine in vse one, ki soglašajo z narodno-radikalnim programom in z njim simpatizujejo, da prijave svojo udeležbo na „Prosveto“, „Mestni Dom“, Ljubljana, da se jim dopolnje izkaznica. Istotam se dajejo tudi vsa potrebna pojasnila. Tovariše in tovarišice opozarjamo, da je prošnja za znižano vožnjo ugodno rešena in prosimo, da vsak naprej pošlje 7 K za vožnjo iz Ljubljane v Trst (in nazaj) z režijskim prispevkom vr. l. Kdor se še ni prijavil, še to lahko stori! Pred odhodom v Trst je zbirališče dne 25. t. m. ob pol 11. uri v mali dvorani „Mestnega doma“. Tu bo dobil vsak listek za vožnjo in znak. Odhod v Trst ob 11. uri 40 minut po državni železnici (via Jesenice). — Eksekutiva nar.-rad. dijaštva.

Uradniki južne železnice so imeli 12. t. m. zvečer v Trstu shod, ki ga je sklicalo „Društvo jugoslov. žel. uradnikov“ sporazumno s tržaško krajno skupino „Oest. E. B.-V.“ Shoda se je udeležilo nad 70 uradnikov in mu je predsedoval g. Ivan Zorec, predsednik „D. j. ž. u.“, ki je pozdravil navzoče v slovenskem in nato nadaljeval razpravo v nemškem jeziku. Društvi sta sklicali shod zato, da uradništvo čuje naravnost od svojih izvoljenih zastopnikov, kaj da se je zahtevalo od uprave južne železnice v uradni seji personalne komisije dne 24. in 25. junija t. l. in kaj da je uprava na to odgovorila dne 20. julija. O stavljenih zahtevah so obširno poročali člani personalne komisije, gg. pl. Cerva, Mattausch, Sternadt, Posch, Perutz, Rausch, Schmid in Zineli. Ker generalno ravnanje južne železnice noče odgovoriti pred 1. novembrom, se je po kratki debati enoglasno sprejela sledeča resolucija:

„Dne 12. avgusta 1910 v Trstu zborujoči uradniki južne železnice smatrajo v imenu vseh uradnikov tržaškega nadzorništvenega področja za skrajno brezobzirnost od strani tistih činiteljev južne železnice, ki z vednim vtikanjem med upravo in uradništvom ovirajo, da uprava še ni spolnila

tistih obljub, ki jih je generalno ravnanje-stvo dalo že l. 1907 z okrožnico 385, A. 1907 in ki provzročajo, da uprava še vedno noče poravnati dolga, ki ga je dolžna uradnikom. Zbrani uradniki nalagajo zato personalni komisiji, v katero imajo največje zaupanje, da ista postopa z vsemi sredstvi proti tem škodljivcem uradniških koristi in se vselej opira na uradništvo, ki složno stoji za njo. Od uprave same pa zahtevajo zbrani uradniki, da se zahtevam, stavljenim v seji personalne komisije dne 24. in 25. junija, takoj in popolnoma ugoditi, in to tem bolj, ker uprava nima z ugoditvijo teh zahtev skoraj nobenih žrtev. Ako bi se upravičenim zahtevam uradništva ne ugodilo, se le-to oprime z vso močjo in žilavostjo boja, ki se mu ga je nalašč vsililo“.

Pripomniti je, da so bile vse zunanje večje postaje v častnem številu zastopane, a da se tržaški uradniki italijanske narodnosti zaradi slovensko-nemško tiskanih vabil nišo udeležili shoda!!

Ste-li čuli?! Če torej niti v takih slučajih, ko gre za lastno usodo in lastni žep, ne morejo brzdati svojega sovraštva proti našemu jeziku, potem si ni težko predstavljati, kake — divjaki so to še-le v političnih borbah!!

Delna odprava oddajnih listov. — C. kr. pošto ravnanje razglašajo:

S 1. septembrom t. l. stopijo v veljavo (in sicer za sedaj samo začasno) o predpisih o dostavljanju brzojavk sledeče spremembe:

1. Proti podpisu oddajnega lista se bodo dostavljala samo sledeča brzojavna naznanila:

- a) državne brzojavke;
- b) pristojbin prosta in istim podvržena službena obvestila, katerih vsebino je sporočiti strankam;
- c) zasebne brzojavke s predplačanim odgovorom;
- d) zasebne brzojavke z brzojavnim ali poštanim prejemnim naznanilom, kakor tudi ta naznanila sama;
- e) zasebne brzojavke, ki naj se naslovniku lastnoročno dostavijo;
- f) zasebne brzojavke, ki se v smislu § 5 brzojavnega reda izročajo sodiščem ali upravnikom konkurznih mas;
- g) zasebne brzojavke, od katerih mora naslovljenec plačati potnino ali naknadno pristojbino;

2. Vse ostale brzojavke se bodo naslovniku, oziroma po § 26 brzojavnega reda v sprejem sposobnim osebam splošno brez oddajnega lista izročevale, in odpada torej za naprej izdajanje oddajnih listov k brzojavnim sporočilom, katera niso navedena pod točk. 1. a) do g). — Brzojavke, ki naj se izroče brez oddajnega lista, se sme eventuelno vložiti tudi v zasebne pisemske škrinje naslovnikov, ako se na namembnem kraju nihče ne nahaja, ki bi se mu jih moglo pravilno vročiti.

Slavje na Opčinah. Brzim korakom se bliža slavnostni dan. Priprave se vršijo z mrzlično hitrostjo. Odbor se ni strašil stroškov, upajoč na obilo udeležbo občinstva na slavnosti.

Koliko važnost imajo Opčine za tržaško okolico v narodnem oziru, tega menda ni treba dokazovati. Le nekaj moram omeniti! To je: kako mislijo nekateri Italijani o naši „Opčini“.

Lansko poletje je pater „Indipendente“ prinašal članke „Per l'integrità della casa nostra“. V teh člankih se je gospod pisec veselil, ko je pisal o Opčinah, češ, da si je tržaška gospoda izbrala te za letovišča in trajna bivanja. Zato, da je to „casa nostra“. Lanski nastop „Sokola“ na Opčinah jim ni bil po volji.

Le pomirite se, dragi krivonosi okolo „Indipendenta“! Letošnja slavnost bo sestra lanske in Opčine pokažejo, da so bolj „indipendente“ (neodvisne), nego „indipendente“ sam.

Rekli smo: letošnja slavnost bo sestra lanske, — v moralnem oziru vsaj. Moralni (in gmotni) vspehi pa je tudi v rokah občinstva.

Ugodnosti, kakor že znano, so za obisk prijaznih Opčin primerne. Vozni listki po 1 krono se dobivajo v uradu NDO., pri vratarici „Narod. doma“, v gostilni „Pri Francu“, pri g. Kosiču, gostilničarju zadruge NDO., v Trgovinski kavarni, v Čitalnici pri Sv. Jakobu.

Na veselo svidenje v nedeljo.

Podružnica CMD. na Opčinah nastavi svoj paviljon na veselničnem prostoru. Obrača so temj potom do rodoljubnih Slovencev in Slovenk, da bi s kakim darom pomogli v dopolnitev šotora.

Darove je poslati gospej Olgi Sosičevi ali Zorki Draščekovi.

Za slovensko godbo. V soboto dne 13. t. m. se je vršil v prostorih „Konsum. društva“ pri Sv. Jakobu vstanovni občni zbor godbenega odseka N. D. O. v Trstu. Kako veliko zanimanje vlada pri naših delavcih za to vstanovo, nam kaže dejstvo, da se je takoj vpisalo 45 izvršujočih članov, ki so deloma vplačali vstopnino 10 kron. Kako potrebna je res slovenska godba v Trstu, ki bi odgovarjala vsem zahtevam sedanosti, nam pa priča dejstvo, da so naši vrli delavci pripravljeni na vsako žrtev, da le pri-demo Slovenci v Trstu enkrat do svoje godbe.

Vsak izvršujoči član plača 10 kron pri vstopu, ali pa tudi v trikratnih obrokih. Za godala se plačuje 1 krono na mesec, dokler niso ista popolnoma izplačena.

Za učitelja godbe plačuje vsak sodelujoči član 2 kroni na mesec, za sedaj, do druge odredbe. To so gotovo precej veliki davki za našega delavca zraven še obstoječih drugih narodnih davkov. Kaj pa še le učenje, vaje? Apeliramo torej na vse prijatelje godbe, da nas le kolikor možno podpirajo, da v čim večem št. pristopijo kakor podporni člani s prispevkom vsaj 20 stot. mesečno. To ni bog ve kaj; ustanovni član pa postane tisti, ki plača enkrat za vselej 20 K.

Mnogo je odvisno torej tudi od občinstva, da-li dosežemo svoj cilj ali pa ne.

Ker se prične z vajami teorije v soboto dne 20. avgusta, se bodo tega dne še sprejemali izvršujoči člani. Kdor ima torej veselje do godbe, naj se vpiše v soboto pri vaji, ali v nedeljo predpoludne v prostorih N. D. O., krajevna skupina Sv. Marko-Lloyd, v „Konsum. društ.“ pri Sv. Jakobu ob navadnih uradnih urah!

Na slavnost „Ladije“ v Devinu, katera se bo vršila v nedeljo dne 21. avgusta se popeljejo Barkovljani s parnikom, kate-rega je najelo pevsko društvo „Adrija“. Prijavila se je tudi barkovljanska godba, katera bo med vožnjo svirala nar. komade. Uverjeni smo, da se tudi takrat, kakor vedno, polnoštevilno odzovejo zavedni Barkovljani ter da se pridružijo Adrijašem, da pridemo v častnem številu v zgodovinski Devin ter pozdravimo brate-čuvanje našega devina.

NB. Parnik odpluje iz Barkovlj točno ob 1 uri in pol pop., iz Devina pa ob 10. uri zvečer. Listki so na prodaj v podružnici knjižarne Josipa Gorenjca v Barkovljah (Narodni dom).

Naročbe ameriških trt iz državnih trtnih nasadov Primorja za dobo sajenja 1910—1911. C. k. namestništvo razglasa: Iz državne trtne zaloge na Primorskem se na spomlad 1911 proti plačilu odda nastopna množina ameriških trt pod temi-le pogoji in sicer:

- 1) 15.000 cepljenk raznih evropskih vrst cepljenih na velikalisino Riparjo in Rupestris montikolo.
 - 2) 440.000 korenjakov (bifl velikolistne Riparje in Rupestris montikole.
 - 3) 800.000 kolči (reznic) velikolistne Riparje in Rupestris montikole.
- Cene trt za 1000 komadov so te-le:
- a) ameriške cepljenke stanejo 140 K;
 - b) ameriški korenjaki (bifle) za revnejše vinogradnike 10 K, za premožnejše 30 K;
 - c) ameriške kolči za revnejše vinogradnike 5 K, za premožnejše 16 K.

Potrebo revnejših vinogradnikov, ki naročijo trte po nižani ceni, mora županstvo vestno in resnično potrditi.

Cepljenke se bodo oddajale posamičnikom le v manjših množinah, glavno v svrhu razširjena boljših trtnih vrst.

Ako stranka naroči več nego 500 komadov korenjakov (bifl), ali več nego 2000 komadov kolči, si namestništvo pridržuje pravico, zaproseno množino trt znižati primerno številu naročb.

Trte je naročiti najkasneje do 30. septembra t. l. potom občine, pri kateri se v to svrhu nahajajo posebne tiskovine. Pozneje naročila se ne bodo upoštevala. Vsak naročnik trt naj v dotičnem naročilnem izkazu v razpredelu za pripombe pristavi lastnoročni podpis. Županstvo mora izpolnjene naročilne pole takoj poslati pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, da jih predloži c. kr. namestništvu.

Trte oddajale se bodo samo primorskim vinogradnikom. Trgovci s trtami so izključeni od dobave prej označenih trt.

Cene se razumevajo od nasada v Tržiču (Monfalcone). Dotični znesek je položiti ob prejemu trt, oziroma, ako se te dopoljšje po železnici pošti ali parniku, se isti povzame z embalažnimi in dovoznimi stroški vred, ki se zaračunajo po lastni ceni.

Vsak naročnik navedi natančno: 1) razločno pisano ime, bivališče in poklic; 2) davčno občino, v kateri se nahaja vinograd, ki ga je obnoviti; 3) zaželjeno vrsto in množino trt; 4) železniško in pošto postajo, kamor naj se pošljejo trte.

Ako bi bila zahtevana vrsta že pošla, ali če bi je ne bilo več v zadostni količini, nadomesti se z drugo.

Trte je pregledati takoj po sprejemu; morebitne pritožbe je nemudoma prijaviti tukajšnemu c. kr. nadzorniku za vinogradništvo. Na pozneje prispelne pritožbe se ne bo oziralo.

Slednjič se opaza, da se ameriške trte načeloma ne bodo oddajale brezplačno. — Izvzeti so samo slučajji, v katerih se manjši vinogradniki zavežejo, da nasade ameriške matičnjake v svrhu pridelovanja podlog.

Prošnje za brezplačno prepustitev ameriških korenjakov v omenjeno svrhu je vložiti do zgoraj navedenega roka naravnost pri c. kr. namestništvu.

Tržaška mala kronika

Nevarna igra. Trinajstletni Viktor Reja stan. v ul. San Marco št. 31. se je včeraj igral s patrono za puško. Patrona je počila in je neprevidnega dečka ranila na levi roki. Deček je moral iskati pomoči na zdravniški postaji.

Brutalen soprog. Vikt. Zanetti stan. v ul. dell' Olmo št. 4, je včeraj popoldne posvarila svojega soproga, ki je prišel pijan domov. Ta je pa za odgovor vzel stol in vdaril soprogo po glavi, razbivši jej spodnjo celjust. Uboga žena je morala najprej na zdr. postajo, potem pa v tukajšnjo bolnišnico.

V svobodni luki. V hangarju štev. 1 A svobodne luke je bil včeraj zasačen težak Peter Moret, star 20 let iz Vittorio v Italiji, ko si je napolnjeval žepe z kavo, ki jo je kradel iz nekega žaklja.

Aretacija. Predsinočjem po 1. uri je bil aretiran na trgu Stazione 15-letni Adalbert Kavas in Prage, ker je bil v posesti več sumljivih stvari. Bil je prej natakari pri Dreherju.

Koledar in vreme. — Danes: Ludvik Tol. šk. — Jutri: Bernard opat.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 29° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, večinoma jasno. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendencia za nevihte.

Društvene vesti.

Društvo jugoslov. žel. uradnikov. Blizajo se slavnostni dnevi desetletnice bratskega „Spolka čeških železniških uradnikov“ in „Liginovega zborovanja“. Tovarši, iskreno Vas prosimo, da pohitite v dnevih 10., 11. in 12. septembra v zlato Prago!

Prosimo Vas vse, ki pohitite k tej slavnosti, da nujno in zagotovo sporočite osrednjemu odboru svojo udeležbo (Trst, Acquedotto, 22, 3. nadstr.) oziroma podružnica, da moremo ukreniti vse potrebno, tako glede posebnega vlaka, kakor bivanja v Pragi.

Odhod iz Trsta dne 9. septembra ob 8. uri 55 min. zv. z brzovlakom številka 502 čez Jesenice — Celovec — Selzthal — Linc — Budjevice; prihod v Prago dne 10. septembra ob 2. uri 35 minut popoldne. Osrednji odbor.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Brate telovadce pozivljamo, da se udeležijo drevi telovadbe za nedeljski nastop na Opčinah. Tržaški „Sokol“ nastopi pri prostih vajah in orodni telovadbi. Sokoli v kroju se zberó v nedeljo ob 1. uri popoldne v „Narodnem domu“, da se popeljejo skupno z električno železnico na Opčine. Vse udeležence opozarjamo, da se mora vsakdo, ki se popelje z elektr. železnico, izkazati, da poseti sokolsko prireditel in sicer z vstopnico na slavnostni prostor. Vstopnice prodaja vratarica „Nar. doma“, kjer se dobivajo tudi znižani vozni listki.

Predsedništvo „Narodne Čitalnice“ v Rojanu sklicuje za dne 19. t. m. ob 8. uri sejo. Vsi odborniki in njihovi namestniki so naprošeni, da se gotovo udeležijo te seje. Vsak odbornik in oni, ki imajo nabiralne

Sprejme se s 1. oktobrom t. l.

... obratovodja ...

za elektrarno z akumulatorji Stalno mesto, letna plača 2400 kron, prosto udobno stanovanje, prosta kurjava in razavetljava. Reflektira se le na povsem zanesljivega strokovnjaka z večletno prakso, ki je sposoben za samostojno tehnično in administrativno vodstvo. Oženjen in kavji je zmožni imajo prednost. Ponudbe, v katerih je navesti dosedanje službovanje starost in družinske razmere nasloviti je na

Elektrarna Kogovšek v Idriji.

Potujete ???

Dovolite en nasvet: Poglejte si pred odhodom na novo dospeljo izbiro ženskih torbic, novčark in vsak. kovčegov v domači trgovini

Ivana Rucker, ul. Nuova 29

Za ženske! Klubuči! za moške

Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 8. oktobra 1910 ob 8. zveč.

loterije podp. društva c. k. policijskih uradnikov

Srečka stane 1 K in njih udov in sirot Srečka stane 1 K

I. glavni dobitnik 30.000 kron

Dunaj, Schottenring 11 (policijska direkcija) Srečke je dobiti v vseh menjalnicah, loterijah in trafikah.

Odprl se je v Škedenju **kinematograf „Adria“**

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojak 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojak 10 v.

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

se je preselil v Via Commerciale štev. 3

I. nadstropje, Telefon 2376

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Mnenje gospoda dra. KAMBOSEFF-a, Slivno

zdravnika v bolnišnici.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Čast mi je Vam naznaniti, da sem tekom štirinajstih let preizkušaval v svoji privatni praksi in v bolnišnicah različne izdelke kinove skorje v raznih oblikah. Dober okus, čistilen in okrepujoč upliv, ki sem ga imel priliko konstatirati v bolnišnici prve vrste v Slivnu SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), vse to mi potrjuje njegovo nadvladje med vsemi krepičnimi pomočki. Dosegel sem najboljše uspehe pri konvalescentih po nalezljivih boleznih pri malokrvni šibkosti izhajajoči od malarije, pri žledčnih boleznih provzročenih po prenapornem delu v vročih poletnih dnevih, pri oslavljenju vsled starosti, pri dispeptičnih deklacijah in malokrvnih ženskah.

SLIVNO, 22. oktobra 1909.

Dr. KAMBOSEFF.

POHIŠTVO **SOLIDNO: in: ELEGANTNO**

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Ali se hočete po ceni obleči?

Pojdite v dobroznano trgovino

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Tam dobite

Moške obleke . . . od Kron 13 do 56
Obleke za dečke . . . od Kron 6 do 30
Otroške obleke . . . od Kron 2 do 20

Velik izbor blaga iz inozemstva in iz domačih tovarn. Velika zaloga srajc, hlač in drugih predmetov za delavce.

Sprejemajo se naročbe po meri.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - Po-prave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Išče se izurjenega čevljarja, ki bi prevzel delo na svoj račun. Via Economio št. 5.

vratar. 1351

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosue Carducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave.

novoporočencem !!!

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**

-- gospodinjam -- -- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. --

pole, naj prinesejo iste gotovo seboj. Brat-ski: Na zdar!

Odborniki „Delavskega podpornega društva“ so povabljeni, — da se danes dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer udeležijo odborne seje v društvenih prostorih.

Društvo „Sokol“ in pevsko društvo „Zvon“ na Opčinah priredita veliko slavnost dne 21. avg. t. l.

Slov. akad. fer. dr. „Balkan“. Sklicujem sejo vseh načelnikov odsekov in klubov ter članov istih za jutri soboto, 20. t. m. ob 6. uri točno v Citalnico. Ob 7. uri odborne seje.

Ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu občni zbor. Predsednik.

DAROVIL

— V počestitev spomina pok. Slavec Angele darovali so njene sestre, bratje in svaki pri Sv. Ivanu 25 kron za podružnico sv. Cir. in Met.

— Mesto razsvetljave na predvečer 80-letnice cesarjevega rojstva daruje fotograf A. Jerkič 2 K za šentjakobsko podružnico Cir. in Met. — Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriško.

Devin 16. avg. — Ni ga kraja v okolici, ki ne bo v nedeljo zastopan v Devinu. Saj so vsi prepričani, da to ne bo navadna slavnost, da ni to le običajno razvite, ampak da gre za pomembno manifestacijo. Pokazati hočejo Devinci, da niso še padli, da še stojijo, da krepko delujejo, da ohranijo Devin v narodnih rokah. In to je usodna važnost, kajti, če bi pal Devin Italijanom v roke, bo potem sovražniku prav lahko, da si osvoji vso to črto ob Adriji!

Tudi za to slavlje sodelali sovražniki mnogo zaprek, a premagali smo vse. Sicer ne molčijo še, a to naj bodo njih zadnji vzdih!

Tudi iz Kranjske, posebno iz Ljubljane, ki vedno simpatizirajo z našo ombejno brambo, počasti nas v nedeljo več rojakov.

Če že narodnjaki iz Ljubljane toliko žrtvujejo za nas, koliko naj pričakujemo od naših najbližjih sosedov iz goriške in tržaške okolice, za katere so preskrbljene najugodnejše zveze po železnici!

Mislimo, da vsakega pravega slovenskega rodoljuba skrbi naša bodočnost. Veseli ga vseh in žali ga nevesel. Zlo je le to, da se ali grozno navdušuje, ali pa neizmerno žalosti. — Mi pa pravimo: ne navdušujmo se brezplodno in ne jadjujemo!

To prav nič ne pomaga! Raje presojajmo hladno razmere in temu primerno urejamo svojo politiko. Silneje, nego kedaj prej se javljajo navali naših nasprotnikov na Devin; zato nam treba jeklene žilavosti in železne odločnosti, ako bomo hoteli z uspehom odbiti te sovražne napade. Da bi bili tem krepkejši v tem boju, postavili smo si svoj prapor, katerega razvijemo v nedeljo, pod katerim naj bi se zbirali vsi v mogočno falango proti požrešnemu tujcu. A v tem boju nam je treba pomoči, da ne podležemo. Zato kličemo vsem, da pridejo v nedeljo, 21. t. m. v Devin in da nas navdajo s potrebnim pogumom! — Vemo, da zahtevamo zopet narodne žrtve.

Toda temu nasproti opozarjamo še enkrat na neizmerno važnost devinske pozicije, ker brez nje bi naš življ izgubil kontinuiteto ob obali od Trsta proti Goriški.

A ravno to moramo ohraniti radi kompaktnosti naših bojnih vrst!

x Iz grškega hospica se vrnejo danes v petek, otroci, ki so se tam zdravili na stroške dežele.

Dotični stariši se opozarjajo, da dosepejo otroci ob 6. uri pop. na južni kolodvor, kjer naj jih pričakujejo. Letos se otroci namreč ne popeljejo, kakor druga leta, z žardinjerami na Travniki, ampak se izroče starišem že na južni postaji.

x V Tržiču je utonil pri delu delavec iz Nemčije imenom Peter Tosmer, ko se je vozil s čolnom po morju v družbi treh tovarišev. Druga dva sta se rešila. — Žandarmerija je zaplenila nekemu de Bassa klobuk, ker je imel na njem demonstrativno širok trak v italijanskih barvah. Zdi se, da je tam prava iredentistična zalega!

x Goriški mestni svet ni imel že dlje časa nobene seje, da-si je obilo nujnega in važnega gradiva, ki bi se moralo pretresovati.

Tudi za cesarjev jubilej ni bilo nobene seje. Mi ne bi omenjali tega, da ni glasilo magistrata objavilo neko vest, ki naj bi nekako opravičevala mestne svetovalce in ki se jej je poznalo, da je bila naročena od mestnega magistrata.

Razne vesti.

Hotel pogorel. Iz Merana 15. t. m.: Danes zjutraj je pogorel hotel Karersee. Vzrok je popolnoma neznan. Tristo gostov je brez strehe.

Grozen ciklon. Iz Madrida javljajo: Grozen ciklon je povsem uničil mesto Sabina de Formentera na otoku Majorca. Prebivalci so se na ladjah rešili na bližnje otoke.

Velika avtomobilska nesreča pri Daruvaru. Iz Daruvara poročajo, da se je 11. t. m. tamošnji posestnik Toma Marko-

vič odpeljal z avtomobilom po svojih poslih. Med vožnjo je počila zavornica in avtomobil se je zaletel v jarek, kjer je pokopal pod seboj Markovića in njegovega šoferja. — Oba so v brezupnem stanju odvedli v Daruvar.

Na aeroplanu preko Pariza. V petek je znani aviatik Latham preletel ves Pariz od vstoka do zapada, v višavi 250 metrov. — Občinstvo ga je navdušeno pozdravljalo.

Panika v Marijacijski romarski cerkvi. Iz Marijaceja poročajo 16. t. m.: Včeraj med slovesno mašo je iz neznanega vzroka nastala med številnim v cerkvi zbranimi verniki velika panika. V gneči, ki je nastala, je bilo več oseb več ali manj poškodovanih. — Prevrnila se je bila namreč sveča pri glavnem oltarju in vosek je začel goreti pod svečnikom. Verniki nahajajoči se pred velikim oltarjem so takoj pričeli bežati proti izhodu. Vsled tega je nastala v cerkvi med 3000 osebami velika panika. Vse je drlo proti velikim vratom. Ljudje so eden drugega pekali na tla. — Pri tem so bili trije težko ranjeni, da so morali v bolnišnico.

Požar v Gossensassu. V Gossensassu na Tirolskem je pogorelo v ponedeljek osem hiš, sama privatna poslopja. Škoda je velika.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besede. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Iščem učenca za izdelovalnico ur, ulica Nuova šte. 41, Palača Salem. 1342

18-letni mladenič : zmožen nemškega slovenskega in italijanskega jezika, z dobrimi spričevaji, ki je nekoliko praktičen pisarniških stvari, išče primerno službo. Ponudite pod „Kaligraf“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 1318

Proda se : takoj 5 novih, solidno izdelanih sodov od 400 litrov, pripravnih za klet. Obroči iz cina. Naslov pove Inzeratni oddelku Edinosti. 2000

Bivši trgovec : več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, knjigovodstva in korespondence išče takoj primerno službo v Trstu ali v večjem kraju na deželi. Dolgoletna spričevala. Blagohotna ponudbe pod „Trgovec“ na Inser. odd. Edinosti. 1258

Notarskega kandidata sprejme takoj notar Hudovernik v Ljubljani. (1335)

120 sodčkov : od 100 do 400 litrov z železnimi, pocinjenimi obroči, se proda v Gorici, Riva Corno S. 1321

Proda se : po nizki ceni hiša z 2 nadstropji 8 prostorov in klet, 200 kvad. m. zemlje. Pri hiši pitna voda. Lep prostor za gostilno ali prodajalno jestvin. Za obvestitev obrniti se je na Antona Kreševič, Sv. M. M. zgornja št. 10.

Gostilna : pri sv. Jakobu, prostora za 300 oseb, s celim komfortom, odda se po ugodni ceni 1000 kron. Najemnika 1200 kron. Gostilna je pripravna za društvene sestanke. — Pojasnila daje Collarsich, Kavarna Corso od 9.—11. in 3.—6.

Gospodar. in konsum. društvo v Lokvi na Krasu, da svojo prodajalno z mešanim blagom v najem. Pogoji pri načelnstvu. 1336

Najfinejši Portlandski cement in hidravlično apno (Roman) se vdobi pri Marini LUXA na Proseku. 1055

Tekočina „MORANA“ : je najboljša sredstvo za po klenjevanje stenice. Dotiva se v glavni mirodilni celi. Zaloga v ulici Alfieri šte. 10, Skrinjar, Trst. (1226)

Velika soba : prazna, z dvema oknoma, vsa prenovljena, se odda v ulici Barriera vecchia 13, IV. n. od spredaj. Več se izve Barriera 17, Pekarna. 1311

Odda se : hotel „International“ v Tržiču (Morfalcone) z dnem 26. oktobra 1910 pod ugodnimi pogoji. Sprejemnik mora biti zmožen slovensčine, nemščine in italijanščine. Več se izve pri lastniku hotela ali pa pri Inser. oddelku Edinosti. (1295)

Mihael Pernarčič : Trst, ulica Romagna 16, stavebeni in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specializirane tete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerno. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Pekarna in sladčarna : Ivan Pertot-Susič : Trst, via Cavana št. 17 (nasproti sodišču). Zalagatelj društva „Società Cooperativa fra impiegati privati“ v Trstu. — Tovarna mornarskih biškotkov. — Priporoča svoj velik izbor vedno svežega kruha in sladčic. — Zaloga vsakovrstnih likerov in vin v steklenicah. Sprejemajo se naročnine tort in krofantov za vsako priložnost. Postrežba na dom. — SVOJI K SVOJIM!

FRIDERIK SCHWARZ

Trst, Via Valdirivo št. 3, Trst

Zastopnik : znanih : mlinov
SZMOLENSKY & COMP.

==== SZABATKA ====

Proi parni mlin Békéscsaba

Akcijska družba parnih mlinov
Baja. — Zastopnik za Trst, Goriško, Istro in Dalmacijo.

TRVKA

Adolf : Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I.

TELEFON šte. 16-83.

(zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju

Širite EDINOST

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst (Palača Salem)

je prevzel ZASTOPNISTVO VELIKE ŠVICARSE URARNE ter zamore radi tega prodajati : vsakovrstne ure

po tovarniš. cenah.

Potrebščina za urarje se prodajo

po najzmernejših cenah.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice : „DALMATIA“ :

VOZNI RED

veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.

Proga TRST-METKOVIĆ A

Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-METKOVIĆ B

Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v sredo ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-METKOVIĆ C

Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-KORČULA

Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.

Hočete se prepričati ?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vokal Torrento) | Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke, krasni za otroke. Povrhniki, modne jope, kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Trikotni jodan. Nepremoljivi plašči (pristni anglički). Specializirana : blago tu in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATAČNOSTJO.

PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibie! in drugi se je preselilo na

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnicu mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

Corso 49 (Piazza Goldoni). Tel. 1405

Velika zaloga koles

RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238

Zaloga koles Peugeot, Waffarad, Standard od 150 kren naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene zmerno

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsič & A. Boschin

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV

Rogaška kisel. Templev

Radinski vrelec.

Najboljši mineralni vodi.

— ZASTOPNIK —

Lacko Križ - Pula

WIESENREITER & Co., TRST

via Gioachino Rossini 20.

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja

se dobivajo v „Slovanski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEČ. Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3. lično v platno vezana K 4

Bogomil Pino

: bivši urar v Sežani : ima svojo novo

PRODAJALNICO : UR

— v TRSTU —

ulica V. Bellini 13

(nasproti cerkvi sv. Ant. nov.)

Vsakovrstne verižice

PO TOVARNIŠKIH CENAH

